

## Nezbytná revize smluv o výkonu funkce

Členové statutárních orgánů budou po nabytí účinnosti nového zákona o obchodních korporacích vystupovat v pozici zástupců. Smlouvy o výkonu funkce, které budou uzavírány mezi členy statutárních orgánů a společností samotnou, budou muset obsahovat velmi detailní informace týkající se odměňování, doporučeníhodná je tedy zcela jistě revize stávajících smluv o výkonu funkce tak, aby smlouvy odpovídaly požadavkům nové právní úpravy.

Na co by členové statutárních orgánů korporace pak neměli zejména zapomenout, je jejich zvýšená odpovědnost v případě porušení povinností daných zákonem. V případě úpadku společnosti je zde nově možnost insolvenčního správce požadovat po členu statutárního orgánu zpět veškerá plnění získaná z titulu výkonu funkce za poslední dva roky. Insolvenční soud může rovněž v případě úpadku společnosti rozhodnout o vyloučení člena orgánu na dobu tří let ze všech společností,

**Michaela Riedlová,**  
advokátka, **Havel,**  
**Holásek & Partners**



Foto hhp

v nichž působí; další možností je rozhodnutí soudu o neomezeném ručení člena statutárního orgánu za závazky společnosti. I v případě, kdy nedojde k úpadku společnosti, může při porušení povinností člena orgánu soud rozhodnout o jeho vyloučení z veškerých funkcí. Standardem pak samozřejmě zůstává povinnost náhrady vzniklé škody, nově je pak dána i povinnost vydat prospěch získaný v souvislosti s porušením povinností na úkor společnosti.

Statutární orgán bude také v návaznosti na schválení valné hromady rozhodovat o vyplacení podílu na zisku společnosti, zcela v dle stá-

tutárního orgánu bude rozhodnutí o vyplacení záloh na podíl na zisku. Před rozhodnutím o výplatě jakýchkoli prostředků pak bude povinností statutárního orgánu provést takzvaný test insolvence, tedy ověřit, že tato výplata nepřivodí společnosti úpadek.

### Havel, Holásek & Partners

Největší česko-slovenská advokátní kancelář, se 160 právníky a 700 stálými klienty, se intenzivně připravuje na účinnost nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích. Jako ucelený tým složený z jednotlivých oborových specialistů umí poskytnout praktická řešení napříč různými obory práva ve všech odvětvích podnikání. Kolektiv deseti expertů podílející se na tvorbě nových zákonů bude od 1. 10. 2013 rozšířen o nového partnera Františka Korbela, který jako náměstek ministra spravedlnosti vedl přípravný tým nového občanského zákoníku.

## Je nutné počítat s přechodnou právní nejistotou

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva již bylo vyřčeno mnohé. Je tedy zřejmé, že odpovědi na otázku, na co by členové statutárního orgánu korporace v souvislosti s rekodifikací neměli zapomenout, se nabízí řada. Přesto však jen nepatrná část příspěvků se dle mého názoru zabývala praktickým tématem použití dosavadní a nové právní úpravy na právní vztahy po 1. lednu 2014, tedy po datu nabytí účinnosti nových norem soukromého práva.

V prvé řadě by bylo vhodné uvědomit si skutečnost, že i když nabude účinnosti nová právní úprava, neznamená to, že se všechny vztahy budou řídit novými právními předpisy, nýbrž že bude nutné v každém jednotlivém případě posoudit, zda se na daný vztah použije úprava dosavadní či nová. Posouzení, zda aplikovat novou, či dosavadní právní



Foto E15 michaela tomas

**Dagmara Mišutková,**  
právníčka, **MSB Legal**

volby použití právní úpravy eliminovává na minimum. Jednou s možností je například výslovná volba nové právní úpravy v těch vztazích, ve kterých to nový zákon výslovně umožňuje – těmi jsou kromě osobních, rodinných a věcných téměř všechny právní vztahy. U některých právních vztahů, například nájemních se bude nová právní úprava používat vždy, samozřejmě s výjimkou posouzení vzniku nájmu, jakož i práva a povinnosti vzniklých přede dnem nabytí účinnosti nové právní úpravy.

Být obezřetný je namísto také u jednoduchých právních institutů, jako je například kvitance – potvrzení splnění závazku dlužníka. V úpravě kvitance bude například zavedeno několik právních domněnek, se kterými budou spojeny pro věřitele nepříznivé právní důsledky. Vydá-li na-

příklad věřitel při opakovaném plnění z téhož právního důvodu kvitanci na plnění splatné později, má se za to že dlužník splnil také to, co bylo splatno dříve. Dále bude platit, že pokud věřitel vydal kvitanci na jistinu, má se za to, že bylo vyrovnáno rovněž příslušenství.

Nabízí-li se tedy nějaké jasné doporučení statutárním orgánům korporací, jakož i všem ostatním účastníkům smluvních vztahů, pak by to byla pečlivost, obezřetnost a promyšlenost jednání.

### MSB Legal

Advokátní kancelář poskytuje komplexní právní služby s hlavním zaměřením na obchodní, korporátní, trestní, nemovitostní a občanské právo jak podnikatelským subjektům, tak fyzickým i právnickým osobám. Dagmara Mišutková se v advokátní kanceláři specializuje na obchodní právo.

## Jak zamezit případnému zmatku kolem nové právní úpravy

Den 1. ledna 2014 nabude účinnosti nejen nový občanský zákoník, ale také zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích – dále jen ZOK). Současně k tomuto datu přestane platit dosavadní obchodní zákoník, dle jehož ustanovení byly vyhotoveny společenské smlouvy existujících obchodních společností. Ujednání společenských smluv, která budou v rozporu s kogentními ustanoveními ZOK, budou automaticky zrušena nabytím účinnosti ZOK. Statutární orgán obchodní společnosti je povinen do 30. 6. 2014 přizpůsobit společenskou smlouvu společností tak, aby nebyla v rozporu se ZOK a doručit ji upravenou do sbírky listin obchodního rejstříku. Jestliže tak

neučiní, mohlo by ze strany rejstříkového soudu dojít ke zrušení společnosti. Ta část společenské smlouvy, která nebude v rozporu s kogentními ustanoveními ZOK, zůstane nadále v platnosti a její součástí budou i dosavadní ustanovení obchodního zákoníku upravující práva a povinnosti společníků, pokud se od nich společníci ve společenské smlouvě neodchýlili. Statutární orgán spo-

lečnosti může zamezit případnému zmatku kolem nové právní úpravy tak, že změní svou společenskou smlouvu a podíří ji jako celek ZOK; tím vyloučí aplikaci původního obchodního zákoníku. Údaj o podřízení společenské smlouvy ZOK je pak nutné zapsat do obchodního rejstříku. Změnou společenské smlouvy a jejím celkovým podřízením se pod ZOK je možné „očistit“ společenskou smlouvu od již nepovinných ujednání a současně využít nových institutů, které ZOK přináší. Namátkou se jedná o možnost vydávat různé druhy akcií, s nimiž budou spojena různá práva (například nerovnoměrný podíl na zisku), nebo více druhů podílů na společnosti; libovolně stanoví počet členů statutárního orgánu a tak podobně.

**Toman, Devátý**  
& **Partneři**

Advokátní kancelář byla založena v roce 1993 a v současné době ji tvoří tým více než 40 právníků. Poskytuje právní služby na nejvyšší úrovni významným domácím i zahraničním klientům, a to v řadě právních oblastí.



Foto toman, devaty &amp; partneři

**Evelyna Lojdová,**  
advokátka, **Toman,**  
**Devátý & Partneři**

## Více odpovědnosti za méně peněz?

Zákon o obchodních korporacích a družstvech přináší mnoho novinek i do téměř stojatých vod statutárního vedení obchodních společností a družstev. Zavedené zvyky budou muset projít revizí, zejména proto, že v opačném případě by si statutární orgán ve srovnání se současným stavem mohl pohoršit.

Pojem péče řádného hospodáře i po rekodifikaci soukromého práva nezmizí a nebude činit sám o sobě výkladové problémy. Statutáři a v budoucnu i soudy se ale budou muset vypořádat s jeho spojením s dalšími pojmy, a to s povinností loajality k obchodní korporaci. Do jaké míry má být ten který statutární orgán či člen loajální v konkrétních situacích, bude určovat i vznik ručitého závazku takové osoby. Na druhé straně se zjemňuje někdy odtažitý pojem péče řádného hospodáře a tvoří tak další z předpokladů dobré správy společnosti. Korekci uvedeného lze spatřit



Foto šafra &amp; partneři

**Martin Holub,**  
advokát/partner,  
**Šafra & partneři**

v pojmu takzvaného podnikatelského úsudku. Nadále ztratí určitou relevanci to, jaké důsledky (negativní) bude mít rozhodnutí člena statutárního orgánu pro korporaci, a naopak ji získá skutečnost, zda takový člen orgánu jednal loajálně, v dobré víře, informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní společnosti. Inspirace zejména anglosaským

pojetím správy společnosti dává úkol judikatuře soudů vyloučit tento „cizí“ prvek v souvislostech české právní kultury.

Nejen za svou práci pro společnost, ale také za svou odpovědnost má být člen orgánu odměněn. Oproti známému stavu však v případě, kdy nebude mít od příštího roku uzavřenu se společností smlouvu

o výkonu funkce obsahující ujednání o odměně, schválenou nejvyšším orgánem společnosti, bude vykonávat svou funkci bezplatně. Jen v případě, že by takové ujednání bylo neplatné nebo smlouva nebyla vůbec uzavřena z důvodu na straně korporace, mohli by se domáhat nároku na bezdůvodné obohacení ve výši obvyklé v místě a čase. I to je však jasně zrušení nároků členů orgánů na odměnu za výkon funkce, které lze úspěšně uplatňovat u soudu.

### Šafra & partneři

Advokátní kancelář byla založena v roce 2008. Poskytuje právní poradenství zejména italsky, německy a ruský hovořící mezinárodní klientele, ale i významným českým podnikatelským subjektům. Kancelář se specializuje zejména na oblast nemovitostního práva, korporátního práva včetně M&A a v poslední době získává na důležitosti i oblast daňového plánování a práv k nehmotným statkům.